

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om allmänna vägar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om allmänna vägar ändras. Ändringarna föranleds av revideringen av lagstiftningen om miljöförvaltningen och särskilt av inrättandet av regionala miljöcentraler. Avsikten är att de väguppgifter som hör till länsstyrelserna i huvudsak skall överföras till de regionala miljöcentralerna. Det föreslås att förordnandet om vägför rättning överförs till lantmäteribyrån och att de ersättningsärenden som skall avgöras av länsstyrelsen överförs till behandling vid vägför rättning. Uppgiften att förordna om regleringsplanen för enskilda vägar skall åläggas vägverket som en del av anslutningsplanen.

Dessutom föreslås att stadgandena om sökande av ändring ändras så att besvär över vägdistriktets beslut anförs hos länsrätten. Länsstyrelsen skall även i fortsättningen förelägga vite och besluta om tvångsutförande och hos den skall alltjämt de i lagen nämnda ersättningarna deponeras.

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition till lagstiftning om miljöförvaltningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som lagstiftningen om miljöförvaltningen dvs. den 1 mars 1995.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om miljöförvaltningen (RP 241/1994 rd) föreslås att regionala miljöcentraler inrättas för att inom sitt verksamhetsområde sköta uppgifter som gäller miljövärd, markdisposition, naturvård, byggnadsskydd, styrning av byggande samt nyttjande och vård av vattenresurser. I samband med reformen sammanslås de miljöenheter vid länsstyrelserna som sköter nämnda uppgifter samt vatten- och miljödistrikten. Eftersom länsstyrelserna med stöd av gällande lag om allmänna vägar (243/54) har ett stort antal väguppgifter har det i samband med miljöförvaltningsreformen varit nödvändigt att utreda vilka väguppgifter som överförs till de regionala miljöcentralerna eller

till andra myndigheter och vilka uppgifter som kvarstår hos länsstyrelserna.

Enligt lagen om allmänna vägar utövar länsstyrelsen en betydande beslutanderätt i vägärenden. Det är i allmänhet fråga om sådana ärenden som kräver att en utomstående person avgör dem, de riktar sig ofta till enskilda medborgare eller ger i övrigt väghållaren vissa rättigheter. I propositionen föreslås att största delen av de väguppgifter som hör till länsstyrelserna överförs till de regionala miljöcentralerna.

Anslutningarna till enskilda vägar och regleringen av dem utgör en väsentlig del av planeringen och genomförandet av ett vägprojekt. Enligt 50 § 1 mom. lagen om allmänna vägar kan väghållaren meddela förordnanden om eller förbud mot anslutning av enskilda

vägar till landsväg och på grundval av trafikministeriets beslut till bygdeväg. Om användning av tidigare befintlig anslutning förbjuds skall länsstyrelsen enligt paragrafens 2 mom. godkänna en regleringsplan för anordnande av vägförbindelserna. Att två myndigheter fattar skilda beslut med olika besvärsväg i ärenden som gäller samma anslutning har lett till rättsförluster. Det är inte befogat att överföra dylika ärenden gällande enskilda vägar till de regionala miljöcentralerna. Därför föreslås att det anslutningsbeslut som fattas av vägverket och den regleringsplan som godkänns av länsstyrelsen sammanslås till en anslutningsplan som godkänns av vägverkets centralförvaltning. Det föreslås också att trafikministeriets befogenhet att besluta om förbud mot anslutning tillämpligt på bygdevägar överförs till vägverket.

Enligt 38 § lagen om allmänna vägar meddelar länsstyrelsen förordnande om företagande av vägförrättning. Eftersom fastighetsförrättningar i allmänhet söks direkt hos lantmäteriverket, föreslås i propositionen att lantmäteriverån även skall besluta om vägförrättning.

I lagens 9 kap. har länsstyrelsen tilldelats befogenheter att avgöra ersättningsärenden. Länsstyrelserna har dock inte tillräckliga förutsättningar och resurser för att uppskatta ersättningarna. Därför föreslås att ersättningsfrågor kan föras till vägförrättningen för avgörande även i sådana fall då vägförrättning inte annars skulle företas och i sådana fall då ersättningsfrågan blir aktuell först efter vägförrättningen. Förfarandet överensstämmer med den allmänna lagstiftningen om inlösen. Vägförrättning kan sökas av väghållaren eller den som kräver ersättning.

Enligt lagens 41 § 4 mom. har den som är missnöjd med ett negativt beslut av väghållningsmyndigheten gällande en vägs sido-, skydds- eller frisikt område rätt att få ärendet prövat av länsstyrelsen. Ett liknande stadgande finns i fråga om anslutningsärenden i 52 § 7 mom. Detta förfarande för sökande av ändring är inte bundet till någon viss tid. Vid utvecklandet av förvaltningsrättskipningen har målet varit att besvärärenden i högre grad än för närvarande skall koncentreras till länsrätterna. Då besvär över vägdistriktets beslut i enlighet

med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50), nedan förvaltningsbesvärslagen, anføres hos vägverkets centralförvaltning överensstämmer detta inte med målet. Därför föreslås att den som är missnöjd med vägdistriktets beslut kan anföra besvär hos länsstyrelsen. I övrigt tillämpas lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden direkt i besvärärenden. Om anförande av besvär över vägförrättningar stadgas särskilt.

Enligt 6 § länsstyrelselagen (1233/87) är länsstyrelsen allmän handräckningsmyndighet. Enligt lagens 7 § kan länsstyrelsen förelägga vite eller hot om tvångsutförande. I lagen om allmänna vägar stadgas om dylika uppgifter i 101 §. Det är skäl att även i fortsättningen bibehålla uppgifterna hos länsstyrelserna. Det är även skäl att länsstyrelsen kvarstår som depositionsmyndighet för vägersättningar så som det stadgas i 72 § och 80 § 5 mom.

Övriga väguppgifter som överförs från länsstyrelserna framgår av detaljmotiveringen.

2. Propositionens verkningar

Överföringen av de väguppgifter som ankommer på länsstyrelserna till de regionala miljöcentralerna, lantmäteriverket och vägverket innebär i sig inte merutgifter. Det föreslås inte att uppgifterna utökas. När förvaltningsförfarandena förenklas kommer det i någon mån att uppstå inbesparingar.

3. Beredningen av propositionen

Förslaget har beretts i en arbetsgrupp som trafikministeriet tillsatt för att revidera lagen om allmänna vägar. Utlåtanden om propositionen har begärts från finansministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, vägverket, Finlands Kommunförbund samt Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK. Anmärkningarna i utlåtandena har i möjligaste mån beaktats vid beredningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

30 §. I paragrafen finns stadganden om möjligheten för väghållaren att få vägrätt för en vägs biområde, rätt att ta väghållningsämne i begränsad mängd eller rätt till enskild väg i sådana fall då dessa rättigheter inte har getts i vägplanen. Länsstyrelsen är den myndighet som utövar beslutanderätten.

I paragrafens 1 mom. föreslås att länsstyrelsens beslutanderätt överförs till den regionala miljöcentralen. Villkoren för grundande av rättigheter förblir oförändrade.

Hänvisningen i paragrafens 2 mom. ändras så att den avser den anslutningsplan för enskilda vägar som godkänns av vägverket. Det är meningen att den regleringsplan som länsstyrelsen godkänner skall ingå i denna plan.

34 §. Enligt paragrafen har väghållaren rätt att från förutvarande vägområde bortföra egendom som uppförts eller anbragts för väghållning. Åtgärden skall vidtas inom ett år efter det vägrätten upphört. Länsstyrelsen har befogenhet att förlänga tidsfristen. Det har för närvarande inte satts någon tidsgräns för förlängandet av tidsfristen. Eftersom det inte har funnits något behov av en dylik förlängning föreslås att den slopas. En tidsfrist på ett år är tillräcklig för väghållaren. Om egendomen inte bortförs inom denna tid tillfaller egendomen den som det förutvarande vägområdet har överförs till. Då det förutvarande vägområdet kan behövas som byggnadsplaneväg föreslås att vägområdet läggs till vid sidan om gata och enskild väg.

35 §. Det föreslås att den ändring som föranleds av den föreslagna ändringen av 50 § görs i paragrafens 1 mom.

38 §. I paragrafens 1 mom. finns ett stadgande om vägförrättning och förordnande om den. Förfarandet för vägförrättning förblir oförändrat, men det föreslås att beslutet om förordnande om den överförs från länsstyrelsen till lantmäteriverket. Enligt den omorganisering av lantmäteriverket som trädde i kraft den 1 januari 1994 beslutar lantmäteribyrån om vägförrättning. Behörig lantmäteribyrå är den byrå på vars område den väg som är föremål för förrättningen finns. Om vägen finns på flera lantmäteribyråers område är den lantmäteribyrå behörig på vars område den längsta sträckan av vägen finns.

41 §. I paragrafen finns bestämmelser om hållande av byggnader och anordningar inom allmän vägs sido-, skydds- eller frisiktsområde. Utgångspunkten är att byggnadsförbud råder på dessa områden.

I paragrafens 1 mom. stadgas om skyddsområdets bredd. I undantagsfall kan bredden ökas i vägplanen eller genom länsstyrelsens beslut. Eftersom det är meningen att de uppgifter som gäller styrning av byggande inte längre skall handhas av länsstyrelserna, föreslås att de regionala miljöcentralerna fattar beslut om en ökning av bredden. I praktiken har dylika beslut varit mycket sällsynta.

I paragrafens 4 mom. stadgas om avvikelser från det förbud som nämns i 1 mom. När det gäller byggnader beviljar länsstyrelsen för närvarande tillstånd till avvikelse. I enlighet med den ovan föreslagna ändringen överförs denna uppgift till de regionala miljöcentralerna. I fråga om upplag, stängsel eller andra anordningar kan avvikelse för närvarande göras genom ett beslut av väghållningsmyndigheten. Det föreslås att väghållningsmyndigheten preciseras som vägdistriktet. Enligt den sista meningen i gällande 4 mom. kan den som är missnöjd med ett negativt beslut av väghållningsmyndigheten få ärendet prövat av länsstyrelsen. Detta är inte bundet till någon tidsfrist. Det föreslås att detta speciella förfarande för sökande av ändring slopas. Stadganden om sökande av ändring i vägdistriktets beslut ingår i förslaget 105 §.

42 §. I paragrafen finns stadganden om när begränsningarna i fråga om en vägs sido-, skydds- eller frisiktsområde inte skall tillämpas.

I paragrafens 2 mom. har det gjorts möjligt att i enstaka fall förordna att invid en väg befintliga träd, buskar, häckar, byggnader, upplag eller anordningar skall tas bort när de förorsakar fara eller olägenhet. Länsstyrelsen har allmän befogenhet i ärendet. Det föreslås att befogenheten överförs till den regionala miljöcentralen.

Länsmannen har i dessa fall parallell befogenhet dock exklusive byggnader. Enligt lagen om grunderna för utvecklande av den statliga lokalförvaltningen (126/92) skall såväl polisinsrättningarna som länsmansdistrikten i den närmaste framtiden och senast innan slutet av 1996 ersättas med ett system som består av häradsämbeten och då utgörs ett polisdistrikt

av ett häradsområde. Därför föreslås att ordet länsman ersätts med ordet polis.

44 §. I paragrafen har det gjorts möjligt att för ett framtida vägområde förordna om byggnadsförbud på högst två år. Det föreslås att länsstyrelsens beslutanderätt överförs till den regionala miljöcentralen, till vilken ärenden som gäller styrning av byggande överförs. I undantagsfall kan byggnadsförbudet förlängas. För att ett dylikt tillfälligt arrangemang inte skall kunna bli alltför långvarigt föreslås att byggnadsförbudet genom den regionala miljöcentralens beslut kan förlängas högst fyra år. Byggnadsförbudet kan således gälla i totalt högst sex år. Beslutet om förlängning skall inte längre underställas trafikministeriet.

49 §. I paragrafen finns stadganden om uppsättande av snöskärm och undanröjande av snö från vägområde.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras genom att länsstyrelsen ersätts med den regionala miljöcentralen, som beviljar tillstånd att uppsätta fast snöskärm inom bebott område i sådana sällsynta fall då markägaren inte ger sitt samtycke till detta.

50 §. I paragrafen finns stadganden om anslutning av enskilda vägar till allmän väg. Vägverket kan genom beslut meddela förbud mot eller andra förordnanden om anslutning av enskilda vägar till landsväg eller med bemyndigande från trafikministeriet till bygdeväg. Förbuden och förordnandena framställs i en anslutningsplan för enskilda vägar. Om användningen av en förefintlig anslutning förbjuds skall vägverket uppgöra en regleringsplan för enskilda vägar för att anordna vägförbindelserna. Länsstyrelsen godkänner planen. Det nuvarande systemet, där två myndigheter kan behandla samma anslutningsärende, är tungt i administrativt hänseende. Dessutom har systemet lett till rättsförluster eftersom sakägaren skall följa två myndigheters beslut när han bevakar sina intressen. Det är befogat att sammanslå anslutningsplanen och regleringsplanen. Eftersom det inte är ändamålsenligt att överföra ärenden som gäller enskilda vägar till de regionala miljöcentralerna, är det skäl att överföra de befogenheter som länsstyrelserna för närvarande har till vägverket.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att vägverket på samma villkor och med samma begränsningar som tidigare skall uppgöra en plan då förbud mot eller förordnanden om anslutning av enskilda vägar till en lands-

väg meddelas. Om användande av en förefintlig anslutning förbjuds eller om andra förordnanden meddelas om den, t.ex. en ändring av det syfte för vilket anslutningen används, skall i planen bestämmas om anordnande av nya vägförbindelser. Planen benämns anslutningsplan och den godkänns av vägverkets centralförvaltning.

I syfte att förenkla förvaltningsförfaranden föreslås att trafikministeriets befogenhet att bestämma om tillämpningen av stadganden gällande landsväg på bygdevägar skall slopas och att vägverkets centralförvaltning skall ges befogenhet att av särskilda skäl utarbeta en anslutningsplan även för en bygdeväg. Ett sådant stadgande kunde tillämpas t.ex. då tät bebyggelse börjat formas längs en bygdeväg men detaljerad planläggning inte är slutförd eller då trafikvolymerna på bygdevägar är så stora att vägtrafiksäkerheten kan särskilt riskeras med anledning av anslutningar.

Det föreslås att stadganden om information om den anslutningsplan som uppgörs intas i paragrafens 2 mom. Vägverket sköter informationen. Stadgandena motsvarar stadgandena i den nuvarande lagen. Utlåtande om planen skall alltid inhämtas av den regionala miljöcentralen och av kommunen i fråga.

Det föreslås att stadganden om information om den godkända anslutningsplanen intas i paragrafens 3 mom.

Det föreslås att stadgandena i den sista meningen i nuvarande 2 mom. om avlägsnande eller förhindrande av användningen av en förbjuden anslutning intas i paragrafens 4 mom.

51 §. Det föreslås att de ändringar som föranleds av den föreslagna ändringen av 50 § görs i paragrafen.

52 §. I paragrafen stadgas om tillstånd för anslutning av enskilda vägar.

Enligt paragrafens 7 mom. kan den som är missnöjd med väghållningsmyndighetens avgörande eller anvisning få ärendet prövat av länsstyrelsen. Stadgandet överensstämmer med det som i 41 § 4 mom. stadgas om undantagstillstånd. På samma grunder som de som framlagts i detta sammanhang skall stadgandena om sökande av ändring i vägdistriktets (väghållningsmyndighetens) beslut intas i förslaget 105 §. Därför kan momentet upphävas.

54 §. I paragrafen finns stadganden om avstängning av allmän väg med grind eller bom. I stadgandet har fallen särskilts på basis av

vägens administrativa klass och länsstyrelsen har getts befogenhet att bevilja tillstånd till avvikelse från förbudet mot stängning av allmän väg. Det finns dock numera inte något sådant behov av att stänga en väg som tidigare och avstängning kan inte heller tillåtas på grund av den ökade trafiken.

Därför föreslås att i 1 mom. intas ett stadgande enligt vilket avstängning av väg med grind eller bom är förbjudet på alla allmänna vägar. I paragrafens 2 mom. har det gjorts möjligt att avvika från huvudstadgandet i 1 mom. om detta påkallas på grund av trafiksäkerheten, rengärde eller av tull- eller gränsbevakningen. Stadgandena förblir i detta hänseende oförändrade.

66 §. Det föreslås att den ändring som föranleds av den föreslagna ändringen av 50 § görs i paragrafen.

73 §. I paragrafen stadgas om rätten till ersättning för inteckningshavare eller innehavare av rätt som baserar sig på en obetald köpesumma. Eftersom det föreslås att ersättningsuppgifterna överförs från länsstyrelserna till vägförvaltningen för behandling skall hänvisningen till länsstyrelsen slopas.

75 §. I paragrafen stadgas om vilka ersättningsärenden som skall prövas och avgöras vid vägförvaltningen samt vilka ärenden som behandlas vid vägförvaltningen på tjänstens vägar och vilka som endast behandlas på saksägarens begäran. I paragrafen finns dessutom stadganden om när länsstyrelsen fungerar som ersättningsmyndighet. Avsikten är att alla ersättningsfrågor till följd av byggande eller förbättring av allmän väg eller användningen av den skall koncentreras till vägförvaltningen, vilket bidrar till en enhetligare ersättningspraxis. Eftersom förrättningsingenjören och de gode män som biträder honom vid vägförvaltningen är sakkunniga i ersättningsfrågor och eftersom en väsentlig del av vägförvaltningen består av en syn av ersättningsobjektet ger de för sin del garantier för att förrättningsförfarandet är tillförlitligt. Den som är missnöjd med förrättningsmännens beslut har alltid en möjlighet att få ärendet prövat av jorddomstolen.

Det föreslås att en preciserande hänvisning till lagens 37 §, där det stadgas om när vägförvaltning skall företas, intas i paragrafens 1 och 2 mom. Detta skulle förtydliga stadgandet, eftersom det föreslås att i 3 mom. intas stadganden om att ersättningsfrågorna även i

andra fall skall avgöras vid vägförvaltningen i stället för av länsstyrelsen. Dylika fall är för det första sådana då det inte finns något vägprojekt men det påstås att vägen förorsakat skada eller olägenhet. För det andra kan ersättningar i efterhand komma i fråga då vägprojektets effekter framkommer först efter vägförvaltningen och efter att den vunnit laga kraft. Dessutom föreslås att i paragrafen intas ett stadgande som motsvarar nuvarande 76 § 3 mom. enligt vilket utöver den som kräver ersättning även väghållaren kan ansöka om förordnande av en dylik vägförvaltning.

76 och 77 §§. Det föreslås att paragraferna upphävs eftersom nödvändiga stadganden har intagits i 75 §.

78 §. I paragrafen finns stadganden om hur den som kräver ersättning skall gå till väga för att bibehålla rätten till ersättning i sådana fall då ersättningsfrågan prövas eller avgörs vid vägförvaltningen endast på saksägarens begäran.

En teknisk ändring föreslås bli gjord i paragrafens 1 mom. på grund av att 76 § upphävs.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli slopat på grund av ändringen av 75 §.

100 §. Det föreslås att den ändring som föranleds av den föreslagna ändringen av 50 § görs i paragrafens 1 punkt. På samma gång föreslås att paragrafens stadgande om straff skall moderniseras. Det föreslås inga ändringar till paragrafens 2—4 punkt.

101 §. Det föreslås att länsman som nämns i paragrafens 2 mom. ersätts med polis enligt motiveringen till 42 §.

104 §. I paragrafen stadgas om hur ändring kan sökas i länsstyrelsens beslut i ett ersättningsärende. Eftersom det enligt 75 § föreslås att länsstyrelsernas uppgifter som ersättningsmyndighet slopas, föreslås att paragrafen upphävs.

105 §. I paragrafen stadgas om besvärösförfarandet.

I paragrafens 1 mom. föreslås att ändring i myndighetsbeslut som fattats i enlighet med lagen om allmänna vägar eller i enlighet med författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den söks i enlighet med vad som stadgas i förvaltningsbesvärslagen. Som avvikelse från denna huvudregel föreslås att ändring i vägdistriktets beslut söks hos länsrätten. Dylika beslut är tillstånd enligt 41 § 4 mom. till avvikelse från förbudet i 41 § 3 mom. och det

avgörande eller den anvisning gällande enskild vägs anslutning som avses i 52 §. I de ovan nämnda fallen innehas beslutanderätten av den länsrätt där fastigheten finns och där det upplag, det stängsel eller någon annan anordning som avses i vägdistriktets beslut finns. Med fastighet avses även gemensamt område. I det senare fallet fastställs länsrättens beslutanderätt i enlighet med var den anslutning som avses i vägdistriktets beslut finns.

Paragrafens nuvarande 3 mom. föreslås överföras till 2 mom. enligt vilket lantmäteribyråns beslut om vägförrättningar inte får överklagas.

106 §. Det föreslås att från paragrafens 1 mom. utesluts hänvisning till trafikministeriets beslut i 50 § 1 mom. på grund av den föreslagna förändringen i det avsedda lagrummet.

107 §. I paragrafen finns stadganden om besvärens verkningar på beslutets verkställighet.

Det föreslås att en teknisk ändring görs i paragrafens 1 mom. genom att ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena, som nämns i lagtexten, ändras till trafikministeriet.

På grund av den ovan i 50 § föreslagna ändringen föreslås att 2 och 4 mom. ändras så att den anslutningsplan som avses i nämnda

50 § 1 mom. får verkställas trots besvär endast om så bestäms i beslutet om godkännande av planen.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

På grund av de föreslagna lagändringarna kommer nödvändiga ändringar att göras i förordningen om allmänna vägar (482/57). I den skall särskilt intas stadganden om när de regionala miljöcentralerna och sådana förbund på landskapsnivå som avses i lagen om regional utveckling (1135/92) skall fungera som remissinstans i vägärenden.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagstiftningen om miljöförvaltningen dvs. den 1 mars 1995.

Ett ärende som är anhängigt vid länsstyrelsen när lagen träder i kraft skall överföras för behandling i lantmäteribyrån, den regionala miljöcentralen eller vägverkets centralförvaltning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om allmänna vägar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54) 52 § 7 mom. samt 76, 77 och 104 §§,

av dessa lagrum 52 § 7 mom. sådant det lyder i lag av den 30 juni 1967 (310/67) och 76 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 15 april 1988 (334/88), samt

ändras 30 § 1 och 2 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 38 § 1 mom., 41 § 1 och 4 mom., 42 § 2 mom., 44 §, 49 § 1 mom., 50 och 51 §§, 54 § 1 och 2 mom., 66, 73, 75, 78 och 100 §§, 101 § 2 mom., 105 §, 106 § 1 mom. samt 107 § 1, 2 och 4 mom.,

av dessa lagrum 30 § 2 mom., 66 och 100 §§ samt 107 § 1, 2 och 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 30 juni 1967, 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 22 januari 1971 (44/71), 41 § 1 mom. och 75 § sådana de lyder i nämnda lag av den 15 april 1988, 42 § 2 mom. och 101 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 18 december 1992 (1430/92), 50 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1967 och lag av den 23 januari 1981 (51/81), 51 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1967 och lag av den 21 maj 1982 (382/82), 78 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 15 april 1988 och 106 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 23 januari 1981, som följer:

30 §

Är en vägghållare på någon annan grund än vad som föreskrivs i 29 § i behov av vägrätt till ett område, som behövs för en vägs biområde, kan den regionala miljöcentralen, där åtgärden inte åsamkar fastigheten betydande skada eller olägenhet, på ansökan av vägghållningsmyndigheten bestämma, att vägghållaren skall ha sådan rätt.

Är vägghållaren i behov av en rätt att för vägghållningen eller för genomförande av en i 50 § 1 mom. nämnd anslutningsplan från ett visst område ta vägghållningsämne i begränsad mängd eller i behov av rätt till enskild väg, kan sådan rätt grundas i samma ordning som gäller i fråga om rätt till vägs biområde.

34 §

Vägghållaren har rätt att inom ett år efter det vägrätt upphört bortföra från förutvarande vägområde vad som uppförts eller anbragts på detsamma för vägghållning. Område, som behövs för gata, byggnadsplaneväg eller enskild väg, bör dock lämnas i sådant skick, att dess användande för dylikt ändamål inte vållar svårigheter. Har det som får bortföras inte avlägsnats från området inom ovan nämnd tid, tillfaller det områdets ägare.

35 §

Byggs en väg eller tas mark i besittning för en vägs biområde så, att betydande olägenhet vid nyttjandet av en fastighet eller en del av den föranleds genom splittring av ägor eller av någon annan dylik orsak eller till följd av förbud, varom stadgas i 41 §, eller orsakas sådan olägenhet av verkställande av en i 50 § 1 mom. avsedd anslutningsplan, kan, om olägenheten därigenom lämpligen kan avlägsnas eller väsentligt minskas utan betydande skada eller men för andra sakägare och utan att försvåra förverkligandet av en stads-, byggnads- eller strandplan eller i en dylik plan utfärdade bestämmelser, företas utbyte av ägor mellan fastigheter och, om särskild orsak därtill föreligger, mot fullt vederlag i pengar ägor överförs till den ovan avsedda fastigheten som vederlagsjord från någon annan fastighet. Om graderingsvärdena av de områden som skall utbytas inte motsvarar varandra, ersätts skillnaden i pengar.

38 §

Förordnande om företagande av vägför rättning meddelas, på framställning av vägghållningsmyndigheten eller någon annan sakägare, av den lantmäteribyrå, på vars område vägen eller största delen av den finns. Förrättningen utförs på vägghållarens bekostnad av en lantmäteringenjör med biträde av två gode män, vilka förrättningsingenjören utser bland dem, som är valda till gode män vid skiftesförrättningar. Av särskilda skäl kan dock även någon annan sakägare än vägghållaren åläggas att helt eller delvis ersätta förrättningskostnaderna.

41 §

Byggnader får inte finnas på en vägs sidoområde. Också utanför detta är det förbjudet att ha byggnader på ett område som sträcker sig till ett avstånd av 20 meter från mittlinjen på en landsvägs eller 12 meter från mittlinjen på en bygdevägs körbana eller, om två eller flera körbanor finns, den närmast belägna körbanan (skyddsområde). Av särskilda skäl kan i vägplanen eller genom den regionala miljöcentralens beslut avståndet i fråga om en viss väg eller del av den ökas till högst 50 meter. När ett allmänt behov kräver det kan avståndet ökas till högst 300 meter invid en reservlandningsplats som hör till vägen samt inom en förlängning med högst 750 meter i längdriktningen från landningsplatsens båda ändar.

Angående vissa eftergifter från bestämmelserna i denna paragraf stadgas i 42 §. Utöver dessa eftergifter kan, när skäl därtill prövas föreligga, genom den regionala miljöcentralens beslut tillstånd meddelas till avvikelser från de i 1 och 2 mom. nämnda förbuden och genom vägdistriktets beslut från förbudet i 3 mom.

42 §

Om ett träd, en buske, en häck, ett upplag eller en anordning som avses i 1 mom. föranleder i 40 eller 41 § nämnd fara eller olägenhet eller om en i 1 mom. nämnd byggnad orsakar fara för trafiken, kan den regionala miljöcentralen, eller om det inte är fråga om en byggnad även polis, förordna att den skall tas bort eller flyttas eller ändras på behövligt sätt. Om ägaren inte inom utsatt tid vidtar åtgärden, har

väghållningsmyndigheten rätt att utföra den på väghållarens bekostnad.

44 §

Har förslag väckts om byggande av väg, kan den regionala miljöcentralen förbjuda uppförande av byggnader utan dess tillstånd inom ett visst område, som kan antas bli taget i anspråk för vägen eller komma att ligga i dess omedelbara närhet. Sådant förbud, som genom kungörelse skall bringas till allmän kännedom, kan meddelas för en tid av högst två år. Den regionala miljöcentralen kan, då tvingande skäl därtill föreligger, föreskriva att tiden för förbudet förlängs med högst fyra år.

49 §

Utanför vägområdet får tillfällig eller fast snöskärm uppsättas, där detta är nödvändigt för förhindrande av anhopning av snö på vägen. Fast snöskärm får dock inom bebott område uppsättas endast efter medgivande av fastighetens innehavare, eller, om överenskomelse med honom inte kan träffas, med den regionala miljöcentralens tillstånd.

50 §

Till främjande av trafiksäkerheten på en väg och vägens förmedlingsförmåga kan en plan (anslutningsplan) uppgöras genom vilken ges bestämmelser om eller förbud mot anslutning av enskilda vägar till en landsväg, som löper eller skall byggas utom stads- eller byggnadsplanlagt område, eller till någon del av den samt angående användningen av dit ledande enskilda vägars anslutningar. En anslutningsplan kan av särskilda skäl göras upp även för en bygdeväg eller en del av den. Om användning av en tidigare befintlig anslutning av en enskild väg förbjuds eller om andra bestämmelser ges om användningen av den, skall i planen bestämmas om byggande av en för anordnande av vägförbindelserna nödvändig enskild väg eller anslutning eller om grundande av rätt till en tidigare befintlig enskild väg eller till en väg eller vägdel, som i enlighet med 33 § indragits eller indras som allmän väg. Planen godkänns av vägverkets centralförvaltning.

Innan anslutningsplanen godkänns, skall fastighetsägaren i fråga och övriga sakägare beredas tillfälle att bli hörda i saken, och meddelande därom skall delges dem personligen

eller genom kungörelse på kommunens anslags-tavla på det sätt som stadgas i lagen om offentliga kungörelser (34/25). Angående anslag av kungörelse skall tillkännagivande på åtgärd av vägverket i god tid införas i en eller två på orten allmänt spridda tidningar och skriftligt meddelande tillställas sådan sakägare från en annan kommun, vars boningsplats är nämnd i handlingarna eller annars känd. Innan anslutningsplanen godkänns skall den regionala miljöcentralens och kommunens utlåtande i saken inhämtas.

Angående beslut om godkännande av anslutningsplanen skall vägverket lämna underrättelse med iakttagande av stadgandena i 2 mom. Handlingar och beslut rörande planen skall vara framlagda till påseende i kommunen under den tid beslutet skall kungöras.

Sedan anslutningsplanen genomförts eller i samband med byggande av väg även därförinnan såsom en interimistisk reglering kan, om väghållningsmyndigheten finner det nödvändigt och om en godtagbar vägförbindelse blivit tillfälligt ordnad, en förbjuden anslutning avlägsnas eller användningen av den hindras genom väghållningsmyndighetens försorg.

51 §

Då anslutningsplanen godkänts genom beslut, som vunnit laga kraft eller som kan verkställas utan hinder av besvär, har väghållaren rätt att ta i besittning områden, som fordras för byggande av en enskild väg eller en anslutning i enlighet med anslutningsplanen, till dess vägen eller anslutningen blivit byggd.

Med anledning av anslutningsplanen skall vid behov vägförrättning hållas vid vilken, utöver vad som stadgas i 5 kap., enligt behov kan handläggas och avgöras ärenden som enligt lagen om enskilda vägar (358/62) skall behandlas och avgöras vid vägförrättning.

54 §

Grind eller bom får inte hållas på allmän väg.

Stadgandet i 1 mom. skall inte tillämpas i fråga om grind eller bom, som fordras för trafiksäkerheten eller rengärde eller påkallas av tull- eller gränsbevakningen.

66 §

Där med anledning av reglering, som avses i 35 §, eller i enlighet med 50 § 1 mom. en ny

enskild väg eller anslutning anläggs eller en redan förefintlig sådan ändras och arbetet inte utförs av väghållningsmyndigheten, är fastighetens ägare eller någon annan part, om denne på grund härav åsamkas kostnader, berättigad att av väghållaren få skälig ersättning för detta. Föranleder förbud, som nämns i 50 § 1 mom., betydande men vid nyttjandet av en fastighet, som därförinnan haft anslutning till allmän väg, är fastighetens ägare berättigad att av väghållaren få ersättning även för detta.

73 §

Har innehavare av fordran, som avses i 72 §, förlorat denna helt eller delvis genom att nedsättning inte ägt rum eller till följd av att den ersättningsberättigade avstått från ersättningen eller att ersättning, som inte varit föremål för prövning vid vägförrättning, beräknats uppenbarligen för lågt, har han rätt att av väghållaren få ersättning för skadan mot en avskrivning, som antecknas på fordringsbeviset.

75 §

Är det fråga om ersättning som avses i 62 § 1 mom. 1—4 punkten, 63 § 1 eller 2 mom., 64 § 1 mom., 65 eller 66 § och som överenskommelse inte har träffats om, skall vid ovan i 37 § nämnd vägförrättning prövas och avgöras om och till vilket belopp ersättning skall utges, även om något yrkande därom inte har framställts.

Ersättningsfrågor som nämns i 62 § 1 mom. 5 punkten eller 2 mom. upptas vid i 1 mom. avsedd vägförrättning till prövning och avgörande endast på yrkande av sakägaren.

Om en ersättningsfråga med anledning av denna lag framkommer i annat fall än vid den vägförrättning som nämns i 1 mom. eller om ersättningen kan bestämmas först sedan vägförrättningen har avslutats och om överenskommelse inte träffats om ersättningarna, skall den avgöras vid en vägförrättning som företas på ansökan av väghållaren eller den som kräver ersättning.

78 §

Ett ersättningsanspråk som nämns i 75 § 2 mom. skall framställas vid vägförrättning vid äventyr att sökanden annars förlorar rätten till ersättning, om han inte kan visa laga förhinder

eller annat giltigt skäl till att hans anspråk hade försenats.

100 §

Den som

1) bryter mot med stöd av 50 § 1 mom. meddelat förbud att bygga anslutning eller, efter det anslutningsplanen genomförts, att nyttja anslutning eller mot förbud, förordnande eller tillstånd, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 52 eller 53 §, 54 § 1 mom., 58 § 2 mom. eller 59 §,

2) mot bättre vetande eller av grov vårdslöshet förfar i strid med förbud, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 41, 43 eller 44 §,

3) olovligen befar bro eller färja med tyngre fordon eller lass än vad som angivits vara tillåtet, eller

4) olovligen på väg framför arbetsmaskin eller annat sådant redskap, som med hänsyn till vikt eller konstruktion är ägnat att skada vägen,

skall, om inte strängare straff för gärningen stadgas i annan lag, för brott mot stadgandena i lagen om allmänna vägar dömas till böter.

101 §

Är en i 1 mom. åsyftad rättelse som väghållningsmyndigheten yrkar riktig och uppenbart nödvändig, kan polis berättiga väghållningsmyndigheten att vidta den åtgärd som behövs, dock inte ta bort, flytta eller omändra byggnad.

105 §

Om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag eller stadganden som utfärdats med stöd av den gäller vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Över vägdistriktets beslut anförs dock besvär hos länsrätten. Besvär i de fall som avses i 41 § 4 mom. anförs hos länsrätten på den ort där fastigheten finns och som distriktets beslut gäller och i de fall som avses i 52 § hos den länsrätt i vars domkrets anslutningen finns.

Över lantmäteribyråns beslut, varigenom förordnande meddelats om företagande av vägförrättning, får besvär inte anföras.

106 §

Beslut om fastställelse av vägplan och indragning av väg samt trafikministeriets beslut,

som meddelats med stöd av 52 § 2 mom., skall av väghållningsmyndigheten delgivas offentligen. I detta syfte skall väghållningsmyndigheten befordra beslutet och de handlingar som utgör grund för det till vederbörande kommun, som på sin bekostnad skall meddela att de är framlagda till påseende i samma ordning som kommunala tillkännagivanden kungörs i kommunen. Beslutet och handlingarna skall i kommunen vara framlagda till påseende under den tid kungörelse om dem är anslagen. Delfåendet anses ha skett den sjunde dagen efter den dag då kungörelsen anslogs på kommunens anslagstavla.

107 §

Besvär över trafikministeriets beslut i ärende, som avses i denna lag, utgör inte hinder för verkställande av beslutet, om inte den myndighet, som handlägger besvären, annorlunda förordnar.

Helsingfors den 21 oktober 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Detsamma gäller i fråga om besvär över annan myndighets beslut, som meddelats enligt 23 eller 30 §, stadgandet i 41 § 1 mom. om ökning av där angivet avstånd, 44 §, 49 § 1 mom. eller 59 § eller beslut som gäller fastställande av vägplan eller byggande av väg.

I beslut som meddelas med stöd av 42 § 2 och 3 mom., eller 101 § 1 mom., samt, av vägande skäl, i beslut, varigenom i 50 § 1 mom. nämnd anslutningsplan godkänns, kan förordnas, att beslutet kan verkställas utan hinder av anförda besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1995.

När denna lag träder i kraft överförs de ärenden som är anhängiga vid länsstyrelsen och som enligt lagen hör till de regionala miljöcentralernas, lantmäteribyråernas och vägverkets centralförvaltnings uppgifter till behörig myndighet för behandling.

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av lagen om allmänna vägar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54) 52 § 7 mom. samt 76, 77 och 104 §§,

av dessa lagrum 52 § 7 mom. sådant det lyder i lag av den 30 juni 1967 (310/67) och 76 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 15 april 1988 (334/88), samt

ändras 30 § 1 och 2 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 38 § 1 mom., 41 § 1 och 4 mom., 42 § 2 mom., 44 §, 49 § 1 mom., 50 och 51 §§, 54 § 1 och 2 mom., 66, 73, 75, 78 och 100 §§, 101 § 2 mom., 105 §, 106 § 1 mom. samt 107 § 1, 2 och 4 mom.,

av dessa lagrum 30 § 2 mom., 66 och 100 §§ samt 107 § 1, 2 och 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 30 juni 1967, 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 22 januari 1971 (44/71), 41 § 1 mom. och 75 § sådana de lyder i nämnda lag av den 15 april 1988, 42 § 2 mom. och 101 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 18 december 1992 (1430/92), 50 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1967 och lag av den 23 januari 1981 (51/81), 51 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1967 och lag av den 21 maj 1982 (382/82), 78 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 15 april 1988 och 106 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag av den 23 januari 1981, som följer:

Gällande lydelse

30 §

Är väghållare på annan grund än vad i 29 § föreskrives i behov av vägrätt till område, erforderligt för vägs biområde, må länsstyrelsen, där ej åtgärden åsamkar fastigheten betydande skada eller olägenhet, på ansökan av väghållningsmyndighet bestämma, att väghållaren skall tillkomma sådan rätt.

Är väghållaren i behov av rätt att för väghållningen eller för genomförande av i 50 § 2 mom. nämnd regleringsplan från visst område taga väghållningsämne i begränsad mängd eller i behov av rätt till enskild väg, må sådan rätt grundas i samma ordning som gäller i fråga om rätt till vägs biområde.

34 §

Väghållare vare berättigad att inom ett år efter det vägrätt upphört eller inom av länsstyrelsen vid behov fastställd längre tid bortföra från förutvarande vägområde vad å detsamma för väghållning uppförts eller anbragts. Område, som är erforderligt för gata eller enskild väg, bör dock lämnas i sådant skick, att dess användande för dylikt ändamål icke vållar

Föreslagen lydelse

30 §

Är en väghållare på *någon* annan grund än vad som föreskrivs i 29 § i behov av vägrätt till ett område, som *behövs* för en vägs biområde, *kan den regionala miljöcentralen*, där åtgärden *inte* åsamkar fastigheten betydande skada eller olägenhet, på ansökan av väghållningsmyndigheten bestämma, att väghållaren skall *ha* sådan rätt.

Är väghållaren i behov av en rätt att för väghållningen eller för genomförande av en i 50 § 1 mom. nämnd *anslutningsplan* från ett visst område ta väghållningsämne i begränsad mängd eller i behov av rätt till enskild väg, *kan* sådan rätt grundas i samma ordning som gäller i fråga om rätt till vägs biområde.

34 §

Väghållaren *har rätt* att inom ett år efter det vägrätt upphört bortföra från förutvarande vägområde vad som uppförts eller anbragts på detsamma för väghållning. Område, som *behövs* för gata, *byggnadsplaneväg* eller enskild väg, bör dock lämnas i sådant skick, att dess användande för dylikt ändamål *inte* vållar svårigheter. Har det som får bortföras *inte*

Gällande lydelse

svårighet. Har det, som får bortföras, icke avlägsnats, från området inom förenämnd tid, tillfalle det områdets ägare.

35 §

Bygges väg eller tages mark i besittning för vägs biområde så, att betydande olägenhet vid nyttjandet av fastighet eller del därav föranledes genom splittring av ägor eller av annan dylik orsak eller till följd av förbud, varom stadgas i 41 §, eller orsakas sådan olägenhet av verkställande av i 50 § avsett beslut om anslutning eller regleringsplan, må, om olägenheten därigenom lämpligen kan avlägsnas eller väsentligt minskas utan betydande skada eller men för andra sakägare och utan att försvåra förverkligandet av stads-, byggnads- eller strandplan eller i dylik plan utfärdade bestämmelser, företagas utbyte av ägor mellan fastigheter och, om särskild orsak därtill föreligger, mot fullt vederlag i penningar ägor överförs till ovan avsedd fastighet som vederlagsjord från annan fastighet. Motsvara graderingsvärdena av de områden, som skola utbytas, icke varandra, ersättes skillnaden i penningar.

38 §

Förordnande om företagande av vägförrättning meddelas av länsstyrelsen på framställning av väghållningsmyndighet eller annan sakägare. Förrättningen utföres på väghållarens bekostnad av lantmäteringenjör med biträde av två gode män, vilka förrättningsingenjören utser bland dem, som äro valda till gode män vid skiftesförrättningar. Där särskilda omständigheter så kräva, må dock även annan sakägare än väghållaren åläggas att helt eller delvis ersätta förrättningskostnaderna.

41 §

Byggnader får inte finnas på en vägs sidoområde. Också utanför detta är det förbjudet att ha byggnader på ett område som sträcker sig till ett avstånd av 20 meter från mittlinjen på en landsvägs eller 12 meter från mittlinjen på en bygdevägs körbana eller, om två eller flera körbanor finns, den närmast belägna körbanan (skyddsområde). Av särskilda skäl kan i väg-

Föreslagen lydelse

avlägsnats från området inom *ovan nämnd* tid, tillfaller det områdets ägare.

35 §

Byggs en väg eller tas mark i besittning för en vägs biområde så, att betydande olägenhet vid nyttjandet av en fastighet eller en del av den föranleds genom splittring av ägor eller av *någon* annan dylik orsak eller till följd av förbud, varom stadgas i 41 §, eller orsakas sådan olägenhet av verkställande av en i 50 § *1 mom.* avsedd *anslutningsplan*, kan, om olägenheten därigenom lämpligen kan avlägsnas eller väsentligt minskas utan betydande skada eller men för andra sakägare och utan att försvåra förverkligandet av en stads-, byggnads- eller strandplan eller i en dylik plan utfärdade bestämmelser, företas utbyte av ägor mellan fastigheter och, om särskild orsak därtill föreligger, mot fullt vederlag i *pengar* ägor överförs till den ovan avsedda fastigheten som vederlagsjord från *någon* annan fastighet. Om graderingsvärdena av de områden som skall utbytas inte motsvarar varandra, ersätts skillnaden i pengar.

38 §

Förordnande om företagande av vägförrättning meddelas, på framställning av väghållningsmyndigheten eller *någon* annan sakägare, av *den lantmäteribyrå, på vars område vägen eller största delen av den finns*. Förrättningen utförs på väghållarens bekostnad av en lantmäteringenjör med biträde av två gode män, vilka förrättningsingenjören utser bland dem, som är valda till gode män vid skiftesförrättningar. *Av särskilda skäl kan dock även någon* annan sakägare än väghållaren åläggas att helt eller delvis ersätta förrättningskostnaderna.

41 §

Byggnader får inte finnas på en vägs sidoområde. Också utanför detta är det förbjudet att ha byggnader på ett område som sträcker sig till ett avstånd av 20 meter från mittlinjen på en landsvägs eller 12 meter från mittlinjen på en bygdevägs körbana eller, om två eller flera körbanor finns, den närmast belägna körbanan (skyddsområde). Av särskilda skäl kan i väg-

Gällande lydelse

planen eller genom länsstyrelsens beslut avståndet i fråga om en viss väg eller del av den ökas till högst 50 meter. När ett allmänt behov kräver det kan avståndet likaså ökas till högst 300 meter invid en reservlandningsplats som hör till vägen samt inom en förlängning med högst 750 meter i längdriktningen från landningsplatsens båda ändar.

Angående vissa eftergifter från bestämmelserna i denna paragraf stadgas i 42 §. Utöver dessa eftergifter må, när skäl därtill prövas föreligga, genom länsstyrelsens beslut tillstånd meddelas till avvikelse från de i 1 och 2 mom. nämnda förbuden och genom väghållningsmyndighets beslut från förbudet i 3 mom. *Har väghållningsmyndighet vägrat tillstånd till avvikelse, vare sakägare berättigad att draga ärendet under länsstyrelsens prövning.*

Föreslagen lydelse

planen eller genom *den regionala miljöcentralens* beslut avståndet i fråga om en viss väg eller del av den ökas till högst 50 meter. När ett allmänt behov kräver det kan avståndet ökas till högst 300 meter invid en reservlandningsplats som hör till vägen samt inom en förlängning med högst 750 meter i längdriktningen från landningsplatsens båda ändar.

Angående vissa eftergifter från bestämmelserna i denna paragraf stadgas i 42 §. Utöver dessa eftergifter *kan*, när skäl därtill prövas föreligga, genom *den regionala miljöcentralens* beslut tillstånd meddelas till avvikelse från de i 1 och 2 mom. nämnda förbuden och genom *vägdistriktets* beslut från förbudet i 3 mom.

42 §

Om ett träd, en buske, en häck, ett upplag eller en anordning som avses i 1 mom. föranleder i 40 eller 41 § nämnd fara eller olägenhet eller om en i 1 mom. nämnd byggnad orsakar fara för trafiken, kan länsstyrelsen, eller om det inte är fråga om en byggnad även länsman, förordna att den skall tas bort eller flyttas eller ändras på behövligt sätt. Om ägaren inte inom utsatt tid vidtar åtgärden, har väghållningsmyndigheten rätt att utföra den på väghållarens bekostnad.

Om ett träd, en buske, en häck, ett upplag eller en anordning som avses i 1 mom. föranleder i 40 eller 41 § nämnd fara eller olägenhet eller om en i 1 mom. nämnd byggnad orsakar fara för trafiken, kan *den regionala miljöcentralen*, eller om det inte är fråga om en byggnad även *polis*, förordna att den skall tas bort eller flyttas eller ändras på behövligt sätt. Om ägaren inte inom utsatt tid vidtar åtgärden, har väghållningsmyndigheten rätt att utföra den på väghållarens bekostnad.

44 §

Har förslag väckts om byggande av väg, må länsstyrelsen förbjuda uppförande av byggnader utan dess tillstånd inom visst område, som kan antagas bli taget i anspråk för vägen eller komma att ligga i dess omedelbara närhet. Sådant förbud, som medelst kungörelse skall bringas till allmän kännedom, må meddelas för en tid av högst två år. Länsstyrelsen må, då tvingande skäl därtill förekommer, föreskriva förlängning av tiden för förbudet. *Beslutet härom skall dock underställas ministeriets [för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena] prövning.*

44 §

Har förslag väckts om byggande av väg, *kan den regionala miljöcentralen* förbjuda uppförande av byggnader utan dess tillstånd inom ett visst område, som kan antas bli taget i anspråk för vägen eller komma att ligga i dess omedelbara närhet. Sådant förbud, som *genom* kungörelse skall bringas till allmän kännedom, *kan* meddelas för en tid av högst två år. *Den regionala miljöcentralen kan*, då tvingande skäl därtill föreligger, föreskriva att tiden för förbudet *förlängs med högst fyra år.*

Gällande lydelse

49 §

Utanför vägområdet må snöskärm uppsättas, där detta är nödvändigt för förhindrande av anhopning av snö på vägen. Fast snöskärm må dock inom bebott område uppsättas endast efter medgivande av fastighetens innehavare eller, om överenskommelse med honom icke kan träffas, med länsstyrelsens tillstånd.

50 §

Till främjande av trafiksäkerheten på väg och vägs förmedlingsförmåga må [väg- och vattenbyggnadsstyrelsen] genom beslut meddela förordnande om eller förbud mot anslutning av enskilda vägar till landsväg, som löper eller skall byggas utom stads- eller byggnadsplanlagt område, eller till del därav och angående användningen av dit ledande enskilda vägars anslutningar. På synnerliga skäl må ministeriet [för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena] genom beslut bestämma, att stadgandena i detta moment må tillämpas även på viss bygdeväg eller del därav.

Förbjudas användning av tidigare befintlig anslutning av enskild väg utom stads- eller byggnadsplaneområde, skall för anordnande av vägförbindelse uppgöras en regleringsplan, vari efter behov bestäms om byggande av enskild väg eller anslutning eller om grundande av rätt till tidigare befintlig enskild väg eller till väg eller vägdel, som i enlighet med 33 § indragits eller indras som allmän väg, och planen skall godkännas av länsstyrelsen. Sedan regleringsplanen blivit förverkligad eller i samband med byggande av väg även därförinnan såsom en interimistisk reglering kan, om väghållningsmyndigheten finner det nödvändigt och godtagbar vägförbindelse blivit tillfälligt ordnad, förbjuden anslutning avlägsnas eller användningen därav hindras genom väghållningsmyndighetens försorg.

Innan ovan i 1 mom. nämnt beslut [av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen] meddelas eller regleringsplan godkännes, skola ifrågakommande fastighetsägare och övriga sakägare *på åtgärd av länsstyrelsen* beredas tillfälle att bli hörda i saken, och meddelande därom skall delgivas dem personligen eller genom kungörelse på kommunens anslagstavla på sätt i lagen om offentliga kungörelser (34/25) är

Föreslagen lydelse

49 §

Utanför vägområdet *får* tillfällig eller fast snöskärm uppsättas, där detta är nödvändigt för förhindrande av anhopning av snö på vägen. Fast snöskärm *får* dock inom bebott område uppsättas endast efter medgivande av fastighetens innehavare, eller, om överenskommelse med honom *inte* kan träffas, med *den regionala miljöcentralens* tillstånd.

50 §

Till främjande av trafiksäkerheten på en väg och vägens förmedlingsförmåga *kan en plan (anslutningsplan) uppgöras genom vilken ges bestämmelser* om eller förbud mot anslutning av enskilda vägar till en landsväg, som löper eller skall byggas utom stads- eller byggnadsplanlagt område, eller till *någon* del av den samt angående användningen av dit ledande enskilda vägars anslutningar. *En anslutningsplan kan av särskilda skäl göras upp även för en bygdeväg eller en del av den. Om användning av en tidigare befintlig anslutning av en enskild väg förbjuds eller om andra bestämmelser ges om användningen av den, skall i planen bestämmas om byggande av en för anordnande av vägförbindelserna nödvändig enskild väg eller anslutning eller om grundande av rätt till en tidigare befintlig enskild väg eller till en väg eller vägdel, som i enlighet med 33 § indragits eller indras som allmän väg. Planen godkänns av vägverkets centralförvaltning.*

Innan *anslutningsplanen* godkänns, skall fastighetsägaren i fråga och övriga sakägare beredas tillfälle att bli hörda i saken, och meddelande därom skall delges dem personligen eller genom kungörelse på kommunens anslagstavla på det sätt som stadgas i lagen om offentliga kungörelser (34/25). Angående anslag av kungörelse skall tillkännagivande på åtgärd av *vägverket* i god tid införas i en eller två på

Gällande lydelse

stadgat. Angående anslag av kungörelse skall tillkännagivande dessutom på åtgärd av länsstyrelsen i god tid införas i en eller två på orten allmänt spridda tidningar och skriftligt meddelande tillställas sådan sakägare från annan kommun, vars boningsplats är nämnd i handlingarna eller eljest känd. Innan i 1 mom. avsedda beslut meddelas, skall länsstyrelsens utlåtande i saken inhämtas, och i ärenden, som avses i 1 och 2 mom., skall även kommunen vid behov höras.

Angående [väg- och vattenbyggnadsstyrelsens] i 1 mom. nämnda beslut och länsstyrelsens beslut om godkännande av regleringsplan skall länsstyrelsens samtidigt lämna underrättelse med iakttagande av stadgandena i 3 mom. Handlingar och beslut rörande anslutnings- och regleringsplaner skall i vederbörande kommun vara framlagda till påseende under den tid beslut skall kungöras.

51 §

Då regleringsplan godkänts genom beslut, som vunnit laga kraft eller som kan verkställas utan hinder av besvär, äger väghållaren rätt att taga i besittning område, som erfordras för byggande av enskild väg eller anslutning i enlighet med regleringsplanen, till dess sagda väg eller anslutning blivit byggd.

Med anledning av regleringsplanen skall vid behov vägförrättning hållas vid vilken, utöver vad i 5 kap. är stadgat, efter behov kan handläggas och avgöras ärenden som enligt lagen om enskilda vägar (358/62) skall behandlas och avgöras vid vägförrättning.

Föreslagen lydelse

orten allmänt spridda tidningar och skriftligt meddelande tillställas sådan sakägare från en annan kommun, vars boningsplats är nämnd i handlingarna eller annars känd. Innan *anslutningsplanen* godkänns skall *den regionala miljöcentralens och kommunens* utlåtande i saken inhämtas.

Angående beslut om godkännande av *anslutningsplanen* skall *vägverket* lämna underrättelse med iakttagande av stadgandena i 2 mom. Handlingar och beslut rörande *planen* skall vara framlagda till påseende i kommunen under den tid beslutet skall kungöras.

Sedan *anslutningsplanen* genomförts eller i samband med byggande av väg även därförinnan såsom en interimistisk reglering kan, om väghållningsmyndigheten finner det nödvändigt och om en godtagbar vägförbindelse blivit tillfälligt ordnad, en förbjuden anslutning avlägsnas eller användningen av den hindras genom väghållningsmyndighetens försorg.

51 §

Då *anslutningsplanen* godkänts genom beslut, som vunnit laga kraft eller som kan verkställas utan hinder av besvär, *har* väghållaren rätt att ta i besittning områden, som fordras för byggande av en enskild väg eller en anslutning i enlighet med *anslutningsplanen*, till dess vägen eller anslutningen blivit byggd.

Med anledning av *anslutningsplanen* skall vid behov vägförrättning hållas vid vilken, utöver vad som stadgas i 5 kap., *enligt* behov kan handläggas och avgöras ärenden som enligt lagen om enskilda vägar (358/62) skall behandlas och avgöras vid vägförrättning.

52 §

Sakägare har rätt att hänskjuta väghållningsmyndighetens med stöd av denna paragraf träffade avgörande eller givna anvisning till länsstyrelsens prövning.

(7 mom. upphävs)

Gällande lydelse

54 §

Grind å landsväg må ej hållas, där denna icke utgöres av gångstig. Å bygdeväg och å av landsvägs natur varande gångstig må grind icke hållas utan länsstyrelsens tillstånd. Detta må beviljas endast om samfärdseln å vägen är av ringa omfattning och synnerligen vägande skäl föreligga för hållande av grinden. Meddelat tillstånd kan återkallas.

Stadgandena i 1 mom. skola icke äga tillämpning i fråga om grind eller bom, som erfordras för trafiksäkerheten eller rengärde eller påkallas av tull- eller gränsbevakningen.

66 §

Där med anledning av reglering, som avses i 35 §, eller i enlighet med 50 § 2 mom. ny enskild väg eller anslutning anlägges eller redan förefintlig sådan ändras och arbetet ej utföres av väghållningsmyndigheten, vare fastighetens ägare eller annan part, om denne på grund härav åsamkas kostnader, berättigad att av väghållaren utfå skälig ersättning härför. Föranleder förbud, som omförmäles i 50 § 1 mom., betydande men vid nyttjande av fastighet, som därförinnan haft anslutning till allmän väg, är fastighetens ägare berättigad att av väghållaren erhålla ersättning jämväl härför.

73 §

Har innehavare av fordran, som i 72 § avses, gått denna förlustig helt eller delvis genom att nedsättning ej ägt rum eller till följd av att den ersättningsberättigade avstått från ersättningen eller att ersättning, som ej varit föremål för prövning vid vägförrättning eller hos länsstyrelsen, beräknats uppenbarligen för lågt, vare han berättigad att av väghållaren utfå ersättning för skadan mot avskrivning, som antecknas på fordringsbeviset.

75 §

Är det fråga om ersättning som avses i 62 § 1 mom. 1—4 punkten, 63 § 1 eller 2 mom., 64 § 1 mom. eller 65 eller 66 § och som överenskommelse inte har träffats om, skall vid vägförrättningen prövas och avgöras om och till vilket belopp ersättning skall utges, även om något yrkande därom inte har framställts.

Ersättningsfrågor som nämns i 62 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

54 §

Grind eller bom får inte hållas på allmän väg.

Stadgandet i 1 mom. skall inte tillämpas i fråga om grind eller bom, som fordras för trafiksäkerheten eller rengärde eller påkallas av tull- eller gränsbevakningen.

66 §

Där med anledning av reglering, som avses i 35 §, eller i enlighet med 50 § 1 mom. en ny enskild väg eller anslutning anläggs eller en redan förefintlig sådan ändras och arbetet inte utföres av väghållningsmyndigheten, är fastighetens ägare eller någon annan part, om denne på grund härav åsamkas kostnader, berättigad att av väghållaren få skälig ersättning för detta. Föranleder förbud, som nämns i 50 § 1 mom., betydande men vid nyttjandet av en fastighet, som därförinnan haft anslutning till allmän väg, är fastighetens ägare berättigad att av väghållaren få ersättning även för detta.

73 §

Har innehavare av fordran, som avses i 72 §, förlorat denna helt eller delvis genom att nedsättning inte ägt rum eller till följd av att den ersättningsberättigade avstått från ersättningen eller att ersättning, som inte varit föremål för prövning vid vägförrättning, beräknats uppenbarligen för lågt, har han rätt att av väghållaren få ersättning för skadan mot en avskrivning, som antecknas på fordringsbeviset.

75 §

Är det fråga om ersättning som avses i 62 § 1 mom. 1—4 punkten, 63 § 1 eller 2 mom., 64 § 1 mom., 65 eller 66 § och som överenskommelse inte har träffats om, skall vid ovan i 37 § nämnd vägförrättning prövas och avgöras om och till vilket belopp ersättning skall utges, även om något yrkande därom inte har framställts.

Ersättningsfrågor som nämns i 62 § 1 mom.

Gällande lydelse

5 punkten eller 62 § 2 mom. upptas vid vägförrättning till prövning och avgörande endast på yrkande av sakägaren.

Hålls det inte någon sådan vägförrättning vid vilken fråga om ersättning som avses i 1 eller 2 mom. kunde komma under behandling, eller kan ersättningen bestämmas först sedan vägförrättningen har avslutats eller gäller frågan en sådan i 63 § 2 mom. nämnd ersättning som inte har varit föremål för behandling vid vägförrättning, skall ersättningsärendet avgöras av länsstyrelsen i det län där fastigheten finns. Detsamma gäller när anspråk med stöd av detta kapitel görs på någon annan än i 1 eller 2 mom. nämnd ersättning.

76 §

Vill någon göra anspråk på ersättning, som avses ovan i detta kapitel, skall han, om anspråket är sådant, att det kan prövas vid vägförrättning, framställa sitt yrkande vid förrättningen eller därförinnan i så god tid hos länsstyrelsen, att ansökningen kan hänskjutas till behandling vid vägförrättningen.

Annat anspråk på ersättning, som i detta kapitel avses, skall framställas hos länsstyrelsen.

Väghållaren stånde jämväl öppet att i den ordning, som stadgas i denna paragraf, bringa till prövning frågan, huruvida och till vilket belopp sakägare skall tillkomma ersättning.

77 §

Länsstyrelsen må, då vägförrättning företages, till förrättningen hänskjuta avgörandet av ärendet, däri ersättning kräves enligt 68 § 1 eller 2 mom.

78 §

Ett ersättningsanspråk som nämns i 75 § 2 mom. och som kan prövas vid vägförrättning skall framställas på det sätt som anges i 76 § 1 mom. vid äventyr att sökanden annars förlorar rätten till ersättning, om han inte kan visa laga förhinder eller annat giltigt skäl till att hans ansökan hade försenats.

Har anhängiggörandet av ansökan, varom förmäles i 1 mom., försenats till följd av laga förfall eller av annat skäl, som bör anses giltigt, eller har ansökningen av orsak, som ej beror av sakägaren, icke från länsstyrelsen i tid hänskjutits till vägförrättning, ankommer det på länsstyrelsen att avgöra frågan om den ansökta

Föreslagen lydelse

5 punkten eller 2 mom. upptas vid *i 1 mom. avsedd* vägförrättning till prövning och avgörande endast på yrkande av sakägaren.

Om en ersättningsfråga med anledning av denna lag framkommer i annat fall än vid den vägförrättning som nämns i 1 mom. eller om ersättningen kan bestämmas först sedan vägförrättningen har avslutats och om överenskommelse inte träffats om ersättningarna, skall den avgöras vid en vägförrättning som företas på ansökan av väghållaren eller den som kräver ersättning.

76 §

(upphävs)

77 §

(upphävs)

78 §

Ett ersättningsanspråk som nämns i 75 § 2 mom. skall framställas vid vägförrättning vid äventyr att sökanden annars förlorar rätten till ersättning, om han inte kan visa laga förhinder eller annat giltigt skäl till att hans anspråk hade försenats.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ersättningen. Är ersättningsfrågan likväl av den beskaffenhet, att dess handläggning icke lämpligen kan ske vid länsstyrelsen, må förordnas, att särskild vägförrättning skall företagas för ändamålet.

100 §

Den som

1) bryter mot i stöd av 50 § 1 mom. meddelat förbud att bygga anslutning eller, efter det regleringsplan genomförts, att nyttja anslutning eller mot förbud, förordnande eller tillstånd, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 52 §, 53 §, 54 § 1 mom., 58 § 2 mom. eller 59 §;

2) mot bättre vetande eller av grov vårdslöshet förfar i strid med förbud, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 41, 43 eller 44 §§;

3) olovligen befar bro eller färja med tyngre fordon eller lass än vad som angivits vara tillåtet; eller

4) olovligen på väg framför arbetsmaskin eller annat sådant redskap, som med hänsyn till vikt eller konstruktion är ägnat att skada vägen,

straffes, såframt strängare straff därför icke annorstädes är stadgat, med högst 100 dagsböter.

100 §

Den som

1) bryter mot med stöd av 50 § 1 mom. meddelat förbud att bygga anslutning eller, efter det *anslutningsplanen* genomförts, att nyttja anslutning eller mot förbud, förordnande eller tillstånd, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 52 *eller* 53 §, 54 § 1 mom., 58 § 2 mom. eller 59 §,

2) mot bättre vetande eller av grov vårdslöshet förfar i strid med förbud, som stadgats i eller utfärdats med stöd av 41, 43 eller 44 §,

3) olovligen befar bro eller färja med tyngre fordon eller lass än vad som angivits vara tillåtet, eller

4) olovligen på väg framför arbetsmaskin eller annat sådant redskap, som med hänsyn till vikt eller konstruktion är ägnat att skada vägen,

skall, om inte strängare straff för gärningen stadgas i annan lag, för brott mot stadgandena i lagen om allmänna vägar dömas till böter.

101 §

Är en i 1 mom. åsyftad rättelse som väghållningsmyndigheten yrkar riktig och uppenbart nödvändig, kan behörig länsman berättiga väghållningsmyndigheten att vidta den åtgärd som behövs, dock inte att ta bort, flytta eller omändra byggnad.

Är en i 1 mom. åsyftad rättelse som väghållningsmyndigheten yrkar riktig och uppenbart nödvändig, kan *polis* berättiga väghållningsmyndigheten att vidta den åtgärd som behövs, dock inte ta bort, flytta eller omändra byggnad.

104 §

I länsstyrelsens beslut i fråga om annan enligt stadgandena i 9 kapitlet utgående ersättning än sådan, som avses i 68 § 3 mom., äger sakägare rätt att söka ändring genom att väcka talan vid underrätten på den ort, där fastigheten är belägen. Sådan talan skall vid äventyr av talans förlust anhängiggöras inom nittio dagar från den, då sakägaren erhöll del av beslutet.

104 §

(upphävs)

105 §

Om anförande av besvär över länsstyrelsens beslut, som angår i denna lag eller i med stöd

105 §

Om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag eller stadganden som

Gällande lydelse

av densamma utfärdad bestämmelse avsedd annan fråga än sådan, i vilken ändring må sökas genom väckande av talan vid underrätt, gäller vad om ändringssökande i förvaltningsmål i allmänhet är stadgat.

Lag samma vare om anförande av besvär jämväl över annan myndighets beslut i fråga av den beskaffenhet, som i 1 mom. omförmäles.

Över länsstyrelsens beslut, varigenom förordnande meddelats om företagande av vägför rättning eller ersättningsyrkande hänskjutits till vägför rättning, må besvär ej anföras.

106 §

Beslut om fastställelse av vägplan och in dragning av väg samt trafikministeriets beslut, som meddelats med stöd av 50 § 1 mom. eller 52 § 2 mom., skall av väghållningsmyndigheten delgivas offentligen. I detta syfte skall väghållningsmyndigheten befordra beslutet och de handlingar som utgör grund för det till vederbörande kommun, som på sin bekostnad skall meddela att de är framlagda till påseende i samma ordning som kommunala tillkännagivanden kungörs i kommunen. Beslutet och handlingarna skall i kommunen vara framlagda till påseende under den tid kungörelse om dem är anslagen. Delfäende anses ha skett den sjunde dagen efter den dag då kungörelsen anslogs på kommunens anslagstavla.

107 §

Besvär över ministeriets [för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena] beslut i ärende, som avses i denna lag, utgöra ej hinder för beslutets verkställande, såframt ej den myndighet, som handlägger besvären, annorlunda förordnar.

Lag samma vare i fråga om besvär över annan myndighets beslut, som meddelats enligt 23 eller 30 §, stadgandet i 41 § 1 mom. om ökning av där angivet avstånd, 44 §, 49 § 1 mom., stadgandet i 50 § 1 mom. om meddelande av där nämnda förordnanden eller förbud, 59 § eller 94 § 1 mom. eller beslut som gäller fastställande av vägplan eller byggande av väg.

I beslut, som meddelas med stöd av 42 § 2

Föreslagen lydelse

utfärdats med stöd av den gäller vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Över vägdistriktets beslut anföras dock besvär hos länsrätten. Besvär i de fall som avses i 41 § 4 mom. anföras hos länsrätten på den ort där fastigheten finns och som distriktets beslut gäller och i de fall som avses i 52 § hos den länsrätt i vars domkrets anslutningen finns.

Över lantmäteribyråns beslut, varigenom förordnande meddelats om företagande av vägför rättning, får besvär inte anföras.

106 §

Beslut om fastställelse av vägplan och in dragning av väg samt trafikministeriets beslut, som meddelats med stöd av 52 § 2 mom., skall av väghållningsmyndigheten delgivas offentligen. I detta syfte skall väghållningsmyndigheten befordra beslutet och de handlingar som utgör grund för det till vederbörande kommun, som på sin bekostnad skall meddela att de är framlagda till påseende i samma ordning som kommunala tillkännagivanden kungörs i kommunen. Beslutet och handlingarna skall i kommunen vara framlagda till påseende under den tid kungörelse om dem är anslagen. Delfäendet anses ha skett den sjunde dagen efter den dag då kungörelsen anslogs på kommunens anslagstavla.

107 §

Besvär över trafikministeriets beslut i ärende, som avses i denna lag, utgör inte hinder för verkställande av beslutet, om inte den myndighet, som handlägger besvären, annorlunda förordnar.

Detsamma gäller i fråga om besvär över annan myndighets beslut, som meddelats enligt 23 eller 30 §, stadgandet i 41 § 1 mom. om ökning av där angivet avstånd, 44 §, 49 § 1 mom. eller 59 § eller beslut som gäller fastställande av vägplan eller byggande av väg.

I beslut som meddelas med stöd av 42 § 2

Gällande lydelse

och 3 mom., eller 101 § 1 mom., samt, av vägande skäl, i beslut, varigenom i 50 § 2 mom. nämnd regleringsplan godkännes, må förordnas, att beslutet går i verkställighet utan hinder av anförda besvär.

Föreslagen lydelse

och 3 mom., eller 101 § 1 mom., samt, av vägande skäl, i beslut, varigenom i 50 § 1 mom. nämnd *anslutningsplan* godkänns, *kan* förordnas, att beslutet *kan* verkställas utan hinder av anförda besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1995.

När denna lag träder i kraft överförs de ärenden som är anhängiga vid länsstyrelsen och som enligt lagen hör till de regionala miljöcentralernas, lantmäteribyråernas och vägverkets centralförvaltnings uppgifter till behörig myndighet för behandling.
